

Kutambuka mu etaatala dya Kilombeeno kipya

Kipindji 4 : Kulwisha kwa muntu

Atumono mukukiila mu bifundwe, kipaso kibaadi Efile-Mukulu mulame muntu kubanga ku kibangilo, paye kupwa kukita muntu Efile-Mukulu baadi na lukalo lwa kwikala mu kipwano naye. Bipaso bya pasha a kino kipwano bibaadi bishitulukye munda a mafuku ; anka mu bipaso bilekeene, Efile-Mukulu badi na lukalo lumune lwa kumona mwilo wikale bu waye bupeka. Badi mulumbule myanda ayikafiki pa mwanda washi mwan'aye ekale mutubishimbwe na munemekibwe.

Twakule kalolo pabitale mweneno mwilekeene mu kukiila patulwilo a pa senga, mwikale sunga epasha a kina mwanda kya uno mukanda. Twina lukalo lwa kutusha mpatulwilo mululame.

Kubanga mafuku a kumpala pa senga, Efile-Mukulu baadi muleshe Adama kina mwanda kya kukokyela mufuki aye. Bamupele uno mukaminko'shi : « ***we mulombene kudya bikuba bya mitshi yoso imwifuba, anka bikuba bya mutshi awu paana kyukilo kya bi buwa na bi bubi, na ku shidika'shi : twe bi dyanga*** » Kibangilo 2 : 16-17. Bibaadi mafuku a muloo na bu wumune mukatshi mwa Efile-Mukulu na Adama, Kibangilo 2 :19 ; 3 :8). Muloo kini ubandi nayo Efile-Mukulu pa mono bipwangwa byaye ! na kwipetena kumbadi kwanka mukatshi mwabo boso babidi. Wawa muloo ubadi awumweneka muyiile kipaso kibadi Efile-Mukulu alama Adama. « ***Ta bibuwa muntu ekala bupenka bwee nya, na mupangila mwikashi n'e a kwikwasgena naye*** » Kibangilo 2 : 18. Mu aa mafuku kubadi kusangala paabadi « ***Eyi dya Ayikalayika Efile-Mukulu dibadi adipushika afwatambukanga mwifuba*** », na pa dibadi adipushika musase wafundilo mu Kibangilo 3 :8. Mufundji a mukanda wa Kindji e byakula : « ***n'adi nasangala pa nsenga I bapangile, na kusepela na bantu boso abaadi panka*** » Nkindji 8 : 31.

Anka kwakwa kusepela kubadi kushimine pabaadi Adama na Efa ta babaadi abapa Efile-Mukulu balo imukumbene pabo kukutwa kukokyela mukamiko waye. Byabya kwitshibula kubadi kumwenekye pakatshi p'Efile-Mukulu na bipangwa byaye ; mafuku a kusepela na buwumune abaadi ayimane. Muntu badi mupanwe kwadi aye nabeene bwa « ***kwikalakasha*** » pa nsanga. Bukome bw'Efile-Mukulu buba mukatukile na muntu baadi atshibi etuputa mwanda wa kumona bya kudya mu nsenga yedibwe mulwa. Kibangilo 3 : 17-19. Wawa mulwisho wa muntu ubatwesheshe bwina [kwilekena] kukata mukatshi mw'Efile-Mukulu na muntu

mbushi baadi buwule mpa na ku kulusu. Efile-Mukulu akapeteni dingi kusepela mwi muntu su ?

Akufika bipindji bibukopo ; atumono bipindji bilekene sunga shi Efile-Mukulu ekala kwibula, baadi atungunuka nakulama ba pa nsenga. Kunyima kwa kulwisha kwa Adama, atusangana'shi Efile-Mukulu baadi mutule kipwano na bantu ku wumune na wumune na kutumika mu nsenga na baaba bantu ; Abalahama bu kilesheho. Mu Kibangilo 12 : 2, Efile-Mukulu bayitanyine Abalahama bwa kumulonda na kutuka mu myanda yoso na Efile-Mukulu balayile Abalahama myabi ikata bwa kifuko kyaye. Yunda 2 : 23 Etulungula'shi Abalahama « ***badi mwitanyinwe bu kuku'Efile-Mukulu*** ». Kukasha kubofule kwaye kwa mbidi, Abalahama badi mulonde kikyebe ky'eshiba dye Efile-Muykulu. Mafuku ebungi abakidi Mose baadi mukiile mu bipindji bibukopo, anka badi mukiile mu byanka n'Efile-Mukulu, na atubadika : « ***na Ayikalayika bakwile na Mose kapala na kapala, bu muntu esamba na kuku'aye*** » Efilu 33 : 11. Bibadi mu bipindji bibaleshanga Efile-Mukulu bu kuku bwaye kwi muntu kushi kutala milwisho.

Kapelakapela mulayilo waye kwi Adama, Efile-Mululu batudile kipwano na kifuko kya Yakobo, mwikulu a Adama. Kyakya kifuko kibafiki mwilo, na bu bantu b'Efile-Mukulu. Kutatala kwa Isalele bu mwilo w'Efile-Mukulu ubadi ukafikishe kipwano kibalayile Efile-Mukulu shi : abakekala mwilo waye mafuku oso : « ***pushangayi ! su nwakokyela eyi dyande, na su nwalama kilombee,o kyande, byabya anukekala wande mwilo munkatshi mwa milo yoso, bantu boso be pa nsenga mbande, ank'anwe anukekala mwilo wandji mwilamunwine, wakufubila'mi fumu enu bu batshite bakwidi, byabya nyi byodya nkalungula bena Isalele*** ». Efilu 19 : 5-6. Pa kupusha byabya « ***beni mwilo boso abadi n'eyi dimune, abo kwakula'shi : bi buwa atukekala atukitshi anka byoso by'abetulungula kwi Mwanana*** ». Efilu 19 : 8. Kubanga paapa Efile-Mukulu badi mutule bu selele na kukamika ku kokyela kwi mwilo waye ; kukokyela kubadi mwilo witshipe mu mukanda w'Efilu 19 : 8. Wawa mukamiko ubadi utungunukye mpa na pa kufika kwa Kilisto, na ku mufubo waye ku nkuluse. Anka myanda ibamwenekyele pa Isalele kukutwa kukokyela kw'eyi dy'Efile-Mukulu. Ku lwalulo mu kukumiina kwa mwilo, mwiya ubadi wibapebwe na Efile-Mukulu bakwile kukiila mu kanwa mwa Mose : « ***Ikalayi beselele, mwanda ami n'eselele*** ». Efile-Mukulu e selele na mwilamune ku bubi, na mwiya waye misusa ibungi ubadi awutekye bu selele kwi mwilo. Efile-Mukulu **tashituluka nya** sanga bipaso bya tumikilo yaye yashituluka. Efile-Mukulu badi atekye misusa yoso bu selele, na kwilamuna ku bubi ; kwi pana kwadi aye nabeene . Anka byabya, takubaadi kwkwa kwipetena pankatshi p'Efile-Mukulu na Isalele bu bibadi pankatshi p'Efile-Mukulu na Adama kukabanga ku

kibangilo pa mwanda wa milwisho. Anka Efile-Mukulu badi atumika na mwilo waye bipwa byoso kubadi akumweneka kubofula kwabo misusa ibungi.

Kifuko kya Abalahama : Isake, Yakobo kibadi akitama. Nkunku-nkunku yabo mu Eshipitu na kufungushibwa kwa mu bu pika betufundjile byanka mu bifundwe. Kukiila mu kwakula kwabo « **Byoso abyakula Ayikalayika** » Efilu 19 : 8 . Mose badi mufumakane n'Efile-Mukulu amupa miya. Tababaadi bakokiyela yaya miya nya, Isalele akutwa kapu ka kwiylama na kukokiyela ku mayi abo. Bu bibadi Mose basasula mabwe a miya, badi mwitanyinwe dingi ku mwengye bwa kwata miya. Batambwile mikamiko palapala bitale kulangwila kw'Efile-Mukulu, kwibaka kashibo ka mapema, kabaadi akulesha kumweneka kw'Efile-Mukulu mukatshi mwa mwilo waye, na ingi miya ibungi bwa kutula kwi londena kwa myanda kwi mwilo. Bwashi balongye dingi bipingi bya kumpala bibadi bipebwe kwi Adama ; Efile-Mukulu ta muntu akutumika mufubo waye na kulenguula, kwi mushindo ulombeene kwi Isalele papi n'aye, anka bilubilo bibadi bukata, na kwibasubushena kw'Efile-Mukulu kubadya kufwisa masaku akata kwi mwilo. Mukamiko ukata ubadi ubapebwe bwa kutunga bitapilo saa yoso na bitungo bibadi bitulwe pa mwanda wa baaba abadi abalubu bwashi kwikale kwipetena n'Efile-Mukulu ; Isalele kwikala ku tudibwe. Kusandasha Efile-Mukulu kubadi mukamiko wa kumpala mu muwa wa mwilo ; ku byabya ku badi akumweneka bu selele na kukokiyela mukatshi mwabo.

Oloo ! mu kukiila mu Esambi dikulu atumono shi bipungilo byoso bibadi bikutwe kukokiyela, abo kulwisha bikata, kubanga ku bisamba ekumi (10) bi kunundu bya Isalele abo kwatshibwa mu bupika kwi bena asiliya. Ntabalukye dingi na baba shimishe nsenga yabo. Kunyima bisamba bibidi (2) Yunda abo namu ku kwatshibwa mu bu pika kwi bena babilone. Mafuku abakidi, bino bisamba bibidi kwaluka mu nsenga yabo ; anka tababaadi mwilo wipane oso mu kukokiyela. Kubanga kusumbushena kwabo kwi mupashi, bena Yunda abadi bashale bantu basha bakokiyela na babaadi bapalakaswe pa nsenga na lelo. Atumono mu ino myaku malondo a bilubilo bya mwilo w'Efile-Mukulu mu kukutwa kunemeka milayilo wabo bwa kukita « **byoso abyakula Ayikalayika** ».

Miya ipatoka ibadi ibapebwe bwashi bekale misusa yoso abawuku kilubilo kyabo, nakwikala pepi bwa kwi suula na kupa Efile-Mukulu mbalo ya kumpala mu myuwa yabo. Anka byabya byoso abikafikisha mu kukutwa kwa kapu k'Eyendo. Kukutwa kapu kwa muntu kwa kukutwa « **kukita** » bya kusankisha Efile-Mukulu kubadi kuleshibwe patoka. Byabya byoso, sunga mu kyakya kipindji, pakubadi kwilanga Efile-Mukulu badi akyebe kwibafwila lusa, na kwikala na dishinga na myanda ya

tukyebe kwakula. Kulekyelwa kwa milisho yabo, sunga bu yetu namu, kubadi kutulwe pa lufu lwa Kilisto alukafiki ; aku namu bw'atwe kipindji kipwe kukila.

Dafidi afundu bino : « ***Yawa abadi balekyele kwi Mwanana myanda yadi musolele, milwisho yee yashimangishibwa, ena muloo ! Yawa abasha babadikila kwi Mwanana bu mukite bubi, shi na bulamalama, ena muloo*** »

Ngono 32 : 1-2. Abawuku mwabi akulekyelwa kwa milwisho, anka kushi bu bu kitako kya kulekyela kwa bubi, kyatukyebe kwakula mu kipindji akilondo.

Sunga kwekala bipaso bilekene bitumikye nabyo Efile-Mukulu : kusepela na bu wumune na kwilekena, anka na bu kuku buwule na kupasuka, bu selele na kukokyela muntu babofwile. Kipaso kyoso kileshe shi muntu mukutwe kapu ka kusankisha Efile-Mukulu ku mikamiko yadi mutule.

Anka – byoso abikashituluka na nkuluse !

Kinokipindji kya 4 kya kano kakanda kyaluulwe mu Kisongye mu Kabinda, mweshi wekumi na wakabidi mu kipwa kya 2024 kwi mukwetu : **Arthur NYINDU ASSANI**,